

Självständigt arbete krigsvetenskap (15 hp)

Författare	Program/Kurs	
Patrik Dingertz	SA VT 2011	
Handledare		
Namn Kersti Larsdotter		

Kilcullen i Nordirland

Sammanfattning:

Upproren i arabvärlden och Västeuropa har haft olika tillvägagångssätt och olika utfall. Syftet med uppsatsen är att visa att David Kilcullens teori kring upprorsbekämpning är tillämplig oavsett konfliktens natur eller geografiskt läge. Uppsatsen vill illustrera detta genom att pröva teorin mot en annan konflikt än, konflikten på Östtimor och i Irak, ur vilken Kilcullen dragit sina erfarenheter och slutsatser. Min förhoppning är att det inte finns någon skillnad och att teorin därför är fullt tillämplig och därmed även kan användas i ett större perspektiv. Den fråga uppsatsen därmed eftersträvar att svara på är i vilken omfattning är David Kilcullens teorier kring upprorsbekämpning tillämpliga på en inomeuropeisk, inomstatlig konflikt likt Nordirland. Uppsatsen avser att använda en teoriprovande metod med en jämförande, mest lika design. Det innebär att den utgår från ett redan bestämt värde på den beroende variabeln och arbetar sig så att säga bakåt genom teorin. Teorin är i högsta grad tillämplig och enligt uppsatsens analys påvisas att den har en styrka. Tack vare att det påvisats att när agerandet i större omfattning överensstämmer med teorin blir utfallet mer fördelaktigt. Detta gäller även i ett, för vilken teorin inte utvecklades, annat geografiskt område. När insatser varit framgångsrika har det varit en högre frekvens av de önskvärda beteendena som beskrivs i Kilcullens teori. Där insatser varit mindre framgångsrika, eller rent av direkta misslyckanden, kan konstateras att frekvensen av de önskvärda beteendena har varit betydligt lägre och i många fall till och med direkta motsatser till dessa. Detta oavsett geografiskt område är teorin tillämplig.

Nyckelord: Nordirland, David Kilcullen, twenty eight articles

Kilcullen in North Ireland

Abstract:

The uprisings in the Arab world and Western Europe have had different approaches and different outcomes. The purpose of this essay is to show that David Kilcullens theory of counterinsurgency is irrespective of the conflicts natural or geographical location. The essay intends to illustrate this thesis by examining the theory against another conflict then, the conflict in East Timor and in Iraq, out of which Kilcullen has drawn his experiences and conclusions. My hope is that there is no difference and that the theory is therefore fully applicable and therefore can be used in a wider perspective. The question the essay seeks to answer is how far David Kilcullen regarding counterinsurgency theory is applicable to an intra-European, intra-state conflict like Northern Ireland. The essay intends to use a theory challenging approach with a comparative, most similar system design. This means that it assumes a pre-specified value on the dependent variable and works its way backwards, so to speak, by theory. The theory is highly applicable to and in accordance with the essay analysis demonstrated that it has strength. Thanks to the detection of when the conduct of counterinsurgency units is in line with the theory the outcome becomes more favourable. This also applies to a, for which the theory was not developed, different geographical area. When efforts have been successful, it has been a higher frequency of desirable behaviours as described in Kilcullens theory. Where efforts have been less successful, or even direct failures, it can be observed that the frequency of the desired behaviours have been much lower and in many cases even the direct opposites of the desired. Regardless of the geographic area the theory is applicable.

Key words: North Ireland, David Kilcullen, twenty eight articles

1	<i>Bakgrund</i>	5
1.1	Definitioner	5
1.2	Problemformulering, syfte och frågeställning	5
2	<i>Metod</i>	6
2.1	Källkritik	7
2.2	Tidigare forskning	7
2.2.1	Tidigare forskning inom ämnet:	8
3	<i>Disposition</i>	9
4	<i>Teori</i>	9
4.1	Preparation	9
4.2	The golden hour	11
4.3	Groundhog day	13
4.4	Getting short	14
5	<i>Historik</i>	14
6	<i>Fallstudie</i>	15
6.1	Resultatet blev fler dödsfall	16
6.1.1	Analys	18
6.1.2	Agerandets överrensstämmelse med teorin	22
6.2	Resultatet blev färre dödsfall	22
6.2.1	Analys	23
6.2.2	Agerandets överrensstämmelse med teorin	28
7	<i>Håller teorin?</i>	28
7.1	Slutsats kring teorin	29
7.2	Förslag på fortsatt forskning	29
8	<i>Referenslista</i>	30
8.1	Tryckta media	30
8.2	Internetkällor	30

1 Bakgrund

I Mellanöstern och Asien, har upproren sedan länge av mindre skala, men de har på senare tid antingen blommat ut till fullständiga revolter eller helt dött ut. Detta medan de västerländska upproren synes ha dragit ut till den punkten att de antingen självdött eller fått politiskt inflytande och därmed lagt ned sin väpnade kamp. Jag vill se om David Kilcullens teorier som han utvecklade under upproret på Östtimor och i Irak kan anses tillämpliga på en västerländsk konflikt. Jag är av uppfattningen att många av de framgångsfaktorer som ansågs viktiga där går att tillämpa på konflikten i Nordirland.

1.1 Definitioner

Uppror - Insurgency

”Det organiserade användandet av omstörtning och våld i syfte att nå, förhindra eller utmana politisk ordning och kontroll i ett geografiskt område”¹ Här under fångas allt ifrån terrorism till en form av djupt förankrat folkligt uppror. Vad som också är av vikt i definitionen är att motståndet skall vara organiserat och politiskt.

Upprorsbekämpning - Counterinsurgency (COIN)

”De samordnade och gemensamma civila och militära ansträngningarna som syftar till att både innesluta upproret och samtidigt ta hand om uppkomsten till detta.”²
Här lyfts den civila insatsen tydligt fram som en förutsättning i upprorsbekämpningen.

1.2 Problemformulering, syfte och frågeställning

Teorier kring upprorsbekämpning har utvecklats under lång tid. Många nationer har någon gång under sin existens haft någon form av uppror, det är dock först på senare år som upproren utvecklats från att vara lokala till att i stället bli globala uppror. Exempel på detta kan ses ibland annat Irak och Afghanistan.

Syftet med uppsatsen är att visa att David Kilcullens teori kring upprorsbekämpning är tillämplig oavsett konfliktens natur eller geografiskt läge. Jag vill illustrera detta genom att pröva teorin mot en annan konflikt än den ur vilken Kilcullen dragit sina erfarenheter och slutsatser. Min förhoppning är att det inte finns någon skillnad och att teorin därför är fullt tillämplig på de konflikter som uppsatsen valt att belys och därmed även kan användas i ett större perspektiv.

Den frågeställning som uppsatsen kommer att besvara är:

I vilken omfattning är David Kilcullens teorier kring upprorsbekämpning tillämpliga på en inom-europeisk, inomstatlig konflikt likt Nordirland?

¹ Fritt översatt från David Kilcullen, Matt Porter, Carlos Burgos, U.S. Counterinsurgency Guide (U.S. Department of state, Washington, 2009) sid 2

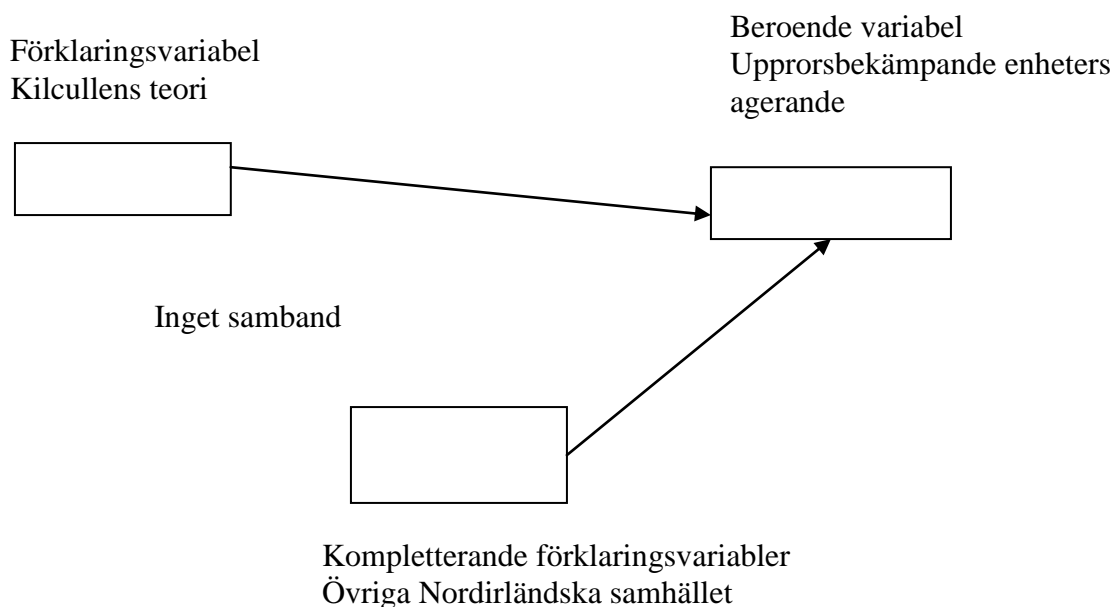
² Fritt översatt från David Kilcullen, Matt Porter, Carlos Burgos, U.S. Counterinsurgency Guide (U.S. Department of state, Washington, 2009) sid 2

Vad säger David Kilcullens teori?

Hur såg situationen ut i Nordirland och överrensstämde agerandet med Kilcullens förslag på agerande?

2 Metod

Jag avser att använda mig av en teoriprovande metod med en jämförande, mest lika design.³ Det innebär i den här uppsatsens fall att den utgår från ett redan bestämt värde på den beroende variabeln och arbetar sig så att säga bakåt. Anledningen till att designen är mest lika beror på att så få av de ytterligare förklaringsvariabler som finns kan elimineras tack vare att fallen sker i samma geografiska område och med samma kulturella referensram (se figur 1). Det innebär att jag utgår från Nordirland och utifrån två händelser prövar i vilken omfattning David Kilcullens teorier är tillämpliga på konflikten. Det innebär att uppsatsen har ett deduktivt förhållningssätt, det vill säga att den utgår från en redan erkänd teori i ett nytt sammanhang.⁴ Detta för att se om insatser, liknande de som David Kilcullan beskriver, synes ha gett någon effekt i den riktning som eftersträfvats, det vill säga mindre mängd våld.

Figur 1: Min metod bygger på att den förklaringsvariabel som nyttjas inte har något samband med de bakomliggande förklaringsvariablerna och att jag därför endast kommer att ta hänsyn till beroende variabler, det vill säga de tjugoåtta artiklarna och de upprörsbekämpande enheternas agerande.⁵

³ Peter Eliasson, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Lena Wängnerud, Metodpraktikan 3.u (Norstedts Juridik, Vällingby 2010) sid 112

⁴ Peter Eliasson, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Lena Wängnerud, Metodpraktikan 3.u (Norstedts Juridik, Vällingby 2010) sid 149

⁵ Peter Eliason, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Lena Wängnerud, Metodpraktikan 3.u (Norstedts Juridik, Vällingby 2010) sid 108, Figur 6:1

Jag kommer att identifiera två historiska händelser och se vilka insatser, kopplade mot Kilcullens teorier, som genomfördes och om det genom dessa insatser kan ses en ökad eller minskad frekvens av dödsfall, som en följd av våldshandlingar. Jag kommer att avgränsa mig och inte ta hänsyn till viss variation hos vissa kompletterande variabler såsom bland annat sekulariseringens inverkan och andra samhällsliga förändringar. Detta för att jag i huvudsak vill belysa de situationer och de beteenden som skett i samband med direkt konflikt mellan de upprorsbekämpande och de revolterande grupperingarna.

Problemet med min metod är att jag inte har möjlighet att ta hänsyn till de kompletterande förklaringsvariablerna i den utsträckning som de har en reell påverkan på.

Uppsatsen avser att se till två fall från Nordirland där det ena av fallen har slutat på ett för de upprorsbekämpande enheterna ofördelaktigt vis, det vill säga fler dödsfall, och ett där det slutat på ett önskvärt sätt, det vill säga färre dödsfall.

De två fallen är till viss del olika på ett sådant sätt att de sträcker sig över olika tidslängd. Jag är medveten om detta och inser att det kan påverka resultatet på ett sådant sätt att det är svårt att se trender i beteendet under korta insatser. Jag har därför även valt att se på tiden före och tiden omedelbart efter händelsen. Detta för att jag på ett bättre sätt ska kunna se förändringar eller frånvaron av förändringar.

2.1 Källkritik

Det finns vissa problem med litteraturen kring Nordirland på grund av att det finns en risk att litteraturen är för tendentiös. De officiella utredningar som gjorts är oftast från antingen Storbritannien eller Irland, det kan leda till att dessa utredningar är partiska. Detsamma gäller även vissa författare som har skrivit inom området, konflikten på Nordirland, på grund av att författarna kan ha någon form av koppling till ena parten i konflikten.

Jag har därför i min litteratursökning korsläst flera böcker från olika författare med olika bakgrund. Detta för att på så vis förbättra säkerheten i min referensinformation och på så vis minska påverkan av tendentiös text. Det innebär i praktiken att jag vid källor som har en risk att vara tendentiösa även har kontrollerat beskrivningar av agerande och data mot källor som representerar den andra politiska inriktningen.

Den litteratur jag nyttjat mig av gällande teorin, Kilcullens ”twenty eight articles”, är en förstahandskälla i form av den tryckta upplagan av Kilcullens artiklar i form av en bok, varpå jag anser denna som mycket tillförlitlig.

2.2 Tidigare forskning

Det finns en omfattande forskning kring upprorsbekämpning och upprorsmotverkan. Det finns dock mycket lite skrivet om de moderna upprorsbekämpningsteorierna kopplat mot Nordirland. Den tidigare forskningen synes mer handla om antingen generell terrorist eller upprorsbekämpning alternativt om i huvudsak arabvärlden. Min valda teori är författad av David Kilcullen och

den tidigare forskning som jag arbetar vidare på är därför hans. Mycket av Kilcullens teori ligger till grund för de moderna reglementen och riktlinjer som nu utvecklas. Därför har jag ansett Kilcullen särskilt intressant att studera.

2.2.1 Tidigare forskning inom ämnet:

US. Government Counterinsurgency guide (January 2009)

Författare: David Kilcullen, special advisor for Counterinsurgency to the Secretary of State
Överstelöjtnant Matt Porter, UK Royal Marines
Överste(pensionerad) Carlos Burgos, U.S Army

Ansvarig utgivare: U.S Department of State, 2201 C Street NW, Washington, DC, 20520.

Denna skrift har accepterats och införts som den amerikanska generella strategin för upprorsbekämpande insatser.⁶ Strategin är, författad av David Kilcullen, mycket lik hans ursprungliga teori kring de tjugoåtta artiklarna. Där den genomgripande tanken är att minska inflytandet av upproret genom att vinna lokala och civila samhällets förtroende.

British Army Field Manual Vol.1 Part 10 Countering Insurgency (October 2010)

Författare: Ministry of Defence

Ansvarig utgivare: S01 Tac Doc Pubs, Wardev, LWC, Imber Road, Warminster

Denna skrift är det nya brittiska reglementet vad gäller upprorsbekämpning. Det hanterar de taktiska såväl som de strategiska förfaringsätten. Det tredje kapitlet rör framför allt förberedelser och utbildning inför ett nytt område. Där beskrivs hur varje nytt geografiskt område är unikt och att förbandet därför inte kan tillämpa dragna erfarenheter och arbetssätt dragna från ett annat geografiskt område. Inte heller är alla de teorier som tillämpats tidigare direkt applicerbara på det nya området.

Golbalisation and the Development of Indonesian Counterinsurgency Tactics

Författare: David Kilcullen

Ansvarig utgivare: Land warfare Studies Centre, Duntroon, Canberra

Publicerad: Small Wars & Insurgencies; Mars 2006, Vol. 17 Issue 1

Denna artikel behandlar Indonesiens problem med upproret i Indonesien från 1950 talet och framåt till Östtimor. Detta i syfte att belysa utvecklingen och effektiviteten av den indonesiska armens taktik i upprorsbekämpning. Artikeln innehåller en lång avslutande passage kring vad som var effektivt och vad som var mindre effektivt under Östtimorkonflikten och vilka slutsatser som kan dras av det.⁷

⁶ Skrevs den 13 januari 2009 under av: Henrietta Fore(Administrator USAID), Robert Gates(Secretary of Defence) och Condoleezza Rice(Secretary of State)

⁷ David Kilcullens teori "twenty eight articles" utvecklades som en direkt följd av dessa slutsatser och publicerades separat samtidigt.

3 Disposition

Inledningsvis kommer jag att beskriva David Kilcullens ”Twenty eight articles” vilken jag nyttjar som teori. Därefter kommer jag att gå igenom en kortfattad historik kring Nordirland och beskriva hur konflikten uppstod. Därefter Analyserar jag två historiska fall, genom David Kilcullens teori. Slutligen Diskuterar jag huruvida teorin är tillämpbar.

4 Teori

Uppsatsen avser att teoripröva David Kilcullens ”Twenty eight articles”. Jag går därför kortfattat igenom de olika artiklarna samt min egen tolkning av dessa. Anledningen till att jag valt denna teori är att den är tydlig och klar och därför lätt att applicera på olika situationer. Från början utvecklades denna teori ur David Kilcullens observationer från konflikten på Östtimor och i Irak, den har sedan allmänt accepterats i den amerikanska försvarsmakten och jag tycker därför att det vore intressant att pröva denna teori mot en annan situation för att på så vis påvisa huruvida den är allmängiltig eller specificerad mot ett enskilt geografiskt område.

David Kilcullen tjänstgjorde fram till 2004 i den Australiensiska armén. Där tjänstgjorde han bland annat på Östtimor tillsammans med den indonesiska armén och såg deras arbete med att bekämpa upproret, samt i Irak där han såg en annan typ av uppror.⁸ Ur dessa observationer utvecklades sedan teorin kring ”Twenty eight articles” då han ansåg att det saknades ett reglemente gällande upprorsbekämpning.⁹

Artiklarna är riktade mot den taktiska nivån och är därför skrivna på ett mycket lättbegripligt och tydligt vis. De är därför skrivna mer som en uppmaning till det, enligt teorin, korrekta taktiska beteendet. För att göra det ännu mer lättbegripligt och tydligt har teorin delats in i fyra större segment (Preparation, The golden hour, Groundhog day och Getting short), beroende på var i insatscykeln förbandet befinner sig.¹⁰

4.1 Preparation

1. Know your turf

Här menas att upprorsbekämparen måste mycket väl känna till varje aspekt av operationsområdet, bland annat geografiskt, kulturellt, religiöst och historiskt. Kilcullen beskriver det som att varje soldat måste vara expert på sitt operationsområde.¹¹

⁸ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 18-22

⁹ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 20

¹⁰ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 29-49

¹¹ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 30

2. Diagnose the problem

Här handlar det om vad som driver olika individer och vad som får olika individer att agera och reagera på vissa sätt. På så vis kan upprorsbekämparen identifiera vilka som ingår, stöder eller på annat vis hjälper terrorister eller upprorsmakare.¹²

3. Organize for intelligence

Det svåra i en upprorsbekämpande insats är inte att nedkämpa motståndaren utan att hitta denne. Därför måste varje operation alltid ha även ett underrättelsesyfte. Det är i huvudsak de underrättelser som enheten själv har och behandlar som leder till framgång och inte de som stabsarbetats.¹³

4. Organize for interagency operations

Nästan alla operationer i en upprorsbekämpande insats måste bygga på flera steg. Allt ifrån militär-civila insatser till rent polisiära samt helt civila och alla tänkbara mellanting och kombinationer.¹⁴

5. Travel light and harden your Combat Service Support

För att inte hela tiden bli utmanövrerad eller frånsprungen gäller det att göra soldaten lätt och att denne i stället har ett tungt understöd och möjlighet till konstant underhåll. Detta för att fortfarande ha det taktiska överläget.¹⁵

6. Find a political/cultural adviser

Troligtvis kommer det inte att finnas några tilldelade underställda politiska rådgivare på kompaninivå. Därför är det viktigt att själv finna någon inom kompaniet eller någon annan som förbandet litar på för att få hjälp med språket och de kulturella problem som kan uppstå.¹⁶

7. Train the squad leaders - then trust them

Kriget är nedflyttat på en lägre nivå, det är trots allt gruppchefer och plutonchefer som står nere i gathörnet. Den som först kan agera vinner. Låt därför lägre officerare fatta sina beslut och lita på deras omdöme och träning.¹⁷

8. Rank is nothing: talent is everything

All militär personal kan inte hantera upprorsbekämpande insatser. I ett konventionellt förband kanske det endast finns några få som har vad man kan kalla en naturlig talang för detta.¹⁸

¹² David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 31

¹³ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 31-32

¹⁴ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 32

¹⁵ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 32-33

¹⁶ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 33

¹⁷ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 33-34

¹⁸ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 34

9. Have a game plan

Försök inte stressa fram lösningar, utan låt det ta tid och utveckla efter hand en plan för hur förbandet tror att situationen kommer att förändras. Därmed inte sagt att förbandet inte skall ha en plan från början, låt den bara utvecklas och förfinas.¹⁹

4.2 The golden hour

10. Be there

Förbandet måste vara på plats när något händer. Det är nästan omöjligt att jaga ikapp upp-
rorsmän utan att vara där attacken skedde. Därför är det första som måste ske att enheten
etablerar närvaro.²⁰

11. Avoid knee-jerk responses to first impressions

Etablera först en normalbild, kasta inte in enheten som första åtgärd. Förbandet vet inte
vad allt beror på innan de är insatt i läget och normalbilden i just sitt område. Risken är att
förbandet spelar insurgentchefen i händerna och därför gör misstag.²¹

12. Prepare for handover from day one

Förbandet kommer inte att helt få upproret att upphöra under sin tid i området, var därför
beredd att redan från första dag lämna över till andra. Överlämningen bör innehålla in-
formation om erfarenheter förbandet dragit, samt underrättelser om befolkningen, kartor
eller något annat som kan vara till nytta för verksamhet i området.²²

13. Build trusted network

Få befolkningen att lita på förbandet och den uppgift som det löser. Detta innebär inte att
befolkningen per automatik måste sympatisera om förbandet, bara att de måste lita på
dem. Med tiden kan förbandets nätverk långsamt växa och påverka befolkningen från
grunden.²³

14. Start easy

Precis som vid konventionell krigföring bör förbandet inte försöka att slå mot motstånda-
rens starkaste enheter. Börja i stället i liten skala och låt motståndaren komma till förban-
det i stället för tvärt om.²⁴

15. Seek early victories

Det är viktigt att tidigt nå vissa framgångar, dessa kommer troligtvis inte att innefatta strid
utan i stället att på något sätt lösa ett långvarigt problem hos lokalbefolkningen eller att
knyta viktiga och inflytelserika personer till förbandets slutmål och strävan dit.²⁵

¹⁹ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 34-35

²⁰ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 35-36

²¹ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 36

²² David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 36-37

²³ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 37

²⁴ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 37-38

16. Practice deterrent patrolling

Patrullera i en sådan styrka att motståndaren undviker att attackera förbandet. Detta betyder antingen i en stor styrka eller i många små patruller som samarbetar. Ungefär en tredjedel av förbandets styrka skall alltid ha någon form av patrullering som huvuduppgift.²⁶

17. Be prepared for setbacks

Var beredd på motgångar. Det kommer alltid att hända att förbandet någon gång gör fel eller att motståndaren bara har väldig tur. Detta är naturligt, var beredd på att det kommer att hända det bara är att fortsätta arbeta.²⁷

18. Remember the global audience

I konflikter finns det numera alltid någon form av media, det kan vara allt från lokala bloggare till stora internationella nyhetsbyråer. Dessa kommer att dokumentera allt enheten gör och därmed försöka hitta luckor eller svagheter hos förbandet. Soldaterna måste därför vara beredda på att allt de säger kan komma att spelas in och att de därför måste tala och agera utifrån den vetskapen.²⁸

19. Engage the women, beware the children

De flesta motståndare är män, men kvinnor är oerhört viktiga i de sociala nätverken i byarna. Stöd därför dessa sociala nätverk och vinn därmed över kvinnorna på förbandets sida. Detta kräver dock att förbandet har tillgång till kvinnor i sin enhet annars är det mycket svårt att komma till dessa nätverk. Undvik att umgås med barnen, dessa leder bara till att soldaterna släpper sin vaksamhet. Ge heller inte godis eller liknande till barnen eftersom detta bara leder till att de dras till fordonen och att det därför finns risk att barnen blir överkörda.²⁹

20. Take stock regularly

Det är viktigt att enhet finner möjligheter att mäta huruvida de har någon framgång. Här är dock antalet nedkämpade motståndare av en mindre betydelse och i stället kan förbandet fokusera på till exempel antalet attacker som initierats av motståndaren. Handeln på torgen och så vidare.³⁰

²⁵ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 38

²⁶ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 39

²⁷ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 39

²⁸ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 3940

²⁹ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 40

³⁰ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 41

4.3 Groundhog day

21. Exploit a "single narrative"

Att ha en enkel och lokalt förankrad referensram, att berätta för lokalbefolkningen, gör att dessa har lättare att förhålla sig till förbandet. Referensramen bör exkludera de upprorsmakare som förbandet försöker att bekämpa. På så vis kan lokalbefolkningen lättare vändas till förbandets sida.³¹

22. Local forces should mirror the enemy, not ourselves

Eftersom det är viktigt att arbeta tillsammans med lokala styrkor bör det vara dessa som i första hand bekämpar upprorsmännen. Detta betyder att de lokala styrkorna, i träning och utrustning, inte skall vara så lika det egna förbandet som möjligt utan i stället vara så lätta och smidiga att de lokala styrkorna har möjlighet att röra sig och bekämpa uppror på ett för området mer adekvat sätt. De bör dock ha tillgång till det tyngre understöd som förbandets egna styrkor kan uppåda.³²

23. Practice armed civil affairs

Med detta menas vikten av att parallellt med förbandets väpnade insats även satsa på infrastrukturprojekt, detta för att dels få ett större stöd för förbandets insats men även för att göra terräng och miljö mer svårarbetad för upprorsmakarna.³³

24. Small is beautiful

De upprorsbekämpande enheterna försöker ofta implementera insatser som liknar redan genomförda och lyckade insatser i en annan form. Detta kan innebära att en liten insats förstoras och blir en stor insats eller att enheterna tar en insats som fungerat i ett område och genomför en sådan insats på samma vis i ett annat område. Detta är fel, eftersom det som gör att insatser blir lyckade oftast beror på att de är lokalanpassade och nära befolkningen.³⁴

25. Fight the enemy's strategy, not his forces

Motståndaren kommer förr eller senare att övergå till någon form av offensiv. Detta är inget bevis på att förbandets insats har varit dålig eller misslyckad utan snarare det omvända. Det är viktigt att se till helheten och att fortsätta att arbeta på så liknande sätt som möjligt mot vad förbandet tidigare gjort. Om enheten medvetet söker strid och provocerar finns det bara en stor risk att de tappar förtroendet hos lokalbefolkningen.³⁵

³¹ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 42

³² David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 42-43

³³ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 43-44

³⁴ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 44

³⁵ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 45

26. Build your own solution – only attack the enemy when he gets in the way

Det är viktigt att hela tiden vara aktiv i arbetet, enligt den plan som satts upp, och inte lockas till att reagera på motståndarens verksamhet. Fokus skall ligga på områden och de sociala mönster som finns och inte på motståndaren.³⁶

4.4 Getting short

27. Keep your extraction plan secret

Avslöja inte detaljer kring hur och när olika enheter lämnar och kommer till området. Detta leder bara till att motståndaren får möjlighet att påverka förbandet när det är som svagast, eller att under den rotationstid som finns återta områden eller befolkningens förtroende.³⁷

28. Whatever else you do, keep the initiative

Allt går i korthet ut på att få motståndaren att reagera på insatsen och inte tvärt om. Förut-satt att förbandet också lyckas uppbåda lokalbefolkningens förtroende kommer det att vinna.³⁸

5 Historik

De protester och uppror som jag har valt att belysa bröt ut under andra hälften av 1960-talet. Dessa hade sitt ursprung i en betydligt lugnare men ändå med västerländska mått orolig period dessförinnan som sträcker sig flera årtionden tillbaka.³⁹

Nordirland skapades 1921 då Irland delades i trettio två provinser. Nordirlands befolkning, och vad som influerade dem, var i sin tur indelad i fyra grupper. Två tredjedelar utgjordes av protestanter. Dessa hade en naturlig koppling till Storbritannien och såg sig själva mer som briter än som irländare. Detta trots att de ofta hade en politisk konflikt med London om vad som borde göras på Nordirland. Den andra stora gruppen i Nordirland var katolikerna. De utgjorde nästan en tredjedel av befolkningen och de flesta av katolikerna ansåg sig själva inte vara briter utan irländare. Många av dessa ansåg till och med att Nordirland var en ogiltig stat.⁴⁰

De två sista parterna i denna konflikt är den irländska och den brittiska staten. Det fanns en slags gemensam bild mellan dessa stater att Nordirlands problem skulle lösas av nordirländarna själva varpå bägge stater inte ville ta tag i konflikten och finna en gemensam lösning. Detta skulle dock

³⁶ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 45

³⁷ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 46

³⁸ David Kilcullen, Counter insurgency, C. Hurst & Co Ltd. (London, 2010) sid 48

³⁹ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid1

⁴⁰ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid4-13

komma att ändras under 1960-talet när den eskalerande konflikten i Nordirland kom att involvera den irländska och den brittiska staten på ett betydligt mer handgripligt vis.⁴¹

Själva grunden till konflikten har dock en ännu äldre historia. Den härstammar från den tiden när England, Skottland, Wales och Irland tillsammans bildade Storbritannien. På Irland fanns under den tiden en mängd protestanter som i huvudsak flyttat dit från England och Skottland. Huvuddelen av dessa protestanter var koncentrerade till norra delen av den irländska ön. Under 1800-talets slut krävde dessa protestanter självständighet från Dublin och skapade därför ett självstyre under London i stället. Trots detta försvagades dock långsamt banden till England och flera protestantiska organisationer startades som ett svar på försvagande förbindelser. Bland dessa återfinns bland annat Ulster Unionist Council och Orange Order. Dessa skulle senare i historien visa sig spela en stor roll.⁴²

Efter andra världskriget organiserade sig även den katolska minoriteten i Nordirland med krav på ett enat Irland, under namnet Independent Irish Republic. Denna bildade även en armé under namnet Irish Republican Army (IRA) för att med våld, om så krävdes, separera både Irland och även dess norra provinser från det Brittiska styret. Konflikter pågick mellan Irland och Storbritannien ända fram till 1921 när de tjugosex sydliga provinserna gick samman och skrev på ett fredsfördrag. De sex nordöstra provinserna ratificerade inte fredsfördraget, vilket innebar att Nordirland föddes. Det är alltså denna konflikt, att Nordirland inte tillhör Irland, vilket IRA vill, som har kvarstått ända fram till våra dagar. Långsamt växte därutöver protesterna inom området och olika provokationer hämnades med oskyldiga offer som följd. Denna kombination ledde fram till en långsamt eskalerande situation i Nordirland.⁴³

6 Fallstudie

Studien kommer att utgå från två verkliga, historiska fall från Nordirland. Med hjälp av dessa vill jag pröva David Kilcullens teori.

Det första fallet föranledde den period i Nordirland med det största antalet dödsfall till följd av våld. Det andra fallet föranledde en period i Nordirland där det tydligt skedde en nedgång i antalet dödsfall som en följd av våld.⁴⁴ Anledningen till att jag valt dessa fall är att de som följd har tydliga förändringar, antingen positivt, färre dödsfall på grund av våld, eller negativt, fler dödsfall på grund av våld. Förändringarna i antalet döda är dessutom tydligt kopplade mot britternas

⁴¹ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid14-21

⁴² David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid2-3

⁴³ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid17-25

⁴⁴ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid77

handlande och det är därför intressant att se på de situationerna. De två fallen har dessutom föranlett de allra största förändringarna i antalet döda, som en följd av våld, i Nordirlands historia.⁴⁵

6.1 Resultatet blev fler dödsfall

Det exemplet jag har valt för att belysa en mindre lyckad, för att inte säga misslyckad insats, inträffade den 30 januari 1972. Det är den händelse som ofta beskrivs som ”Bloody Sunday” och som ofta används för att belysa britternas övervåld på den irländska befolkningen.

Händelserna den dagen fick många, annars inte paramilitärt engagerade unga människor, att ansluta sig till den väpnade kampen. Året 1972 blev det blodigaste året i Nordirlands efterkrigshistoria.⁴⁶

Bloody Sunday utspelade sig i den katolskt dominerade stadsdelen i Londonderry och hade en upprinnelse i en händelse som skedde 1969, där flertalet våldsamma sammanstötningar mellan polis, militär och upprorsmakare i området föranledde att brittisk militär valde att gå in på stor front och ta över området för att lugna de motsättningar som uppstått där.⁴⁷ Dessutom hade paramilitära protestantiska grupperingar genomfört attacker som lokalbefolkningen inte ansåg hade undersökts tillräckligt noga.⁴⁸ Utöver detta hade IRA under ett flertal år växt sig allt starkare och fått ett allt större stöd bland lokalbefolkningen framför allt koncentrerat kring Londonderry. Lokalbefolkningen hade i Londonderry en djupt grundad uppfattning om att militären var där som en ren ockupationsstyrka och inte som en styrka till för att bevara lugn och ordning i området. Dessutom hade de lokala styrkor som tidigare i området som ett svar på de attacker som skett under en längre tid minskat sin närvaro i området.⁴⁹

Ett demonstrationståg för mänskliga rättigheter planerades att demonstrera genom Londonderry. Polisen och militären hade bedömt att demonstrationståget skulle vara för stort för att endast polisen skulle kunna hantera denna vilket föranledde att militären understödde i insatsen. Planen var att polis och militär skulle låta demonstrationståget marschera genom de katolska delarna av staden och stoppa det vid de protestantiska delarna. Dessutom hade ytterligare en bataljon skickats till Nordirland för att hantera de upplopp som väntades förekomma i samband med marschen. Utöver detta skickades även första fallskärmsbataljonen till Londonderry för att assistera i gripandet av upploppsmän. Dessa hade dock order om att ingen fick gripas utan order från insatschefen.⁵⁰

⁴⁵ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid77

⁴⁶ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid77

⁴⁷ <http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter002/> 2011-05-18 klockan 18:11 (NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)

⁴⁸ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid72-75

⁴⁹ <http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter002/> 2011-05-18 klockan 20:11 (NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)

⁵⁰ <http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter002/> 2011-05-18 klockan 20:15 (NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)

I själva marschen deltog mellan 3 000-5 000 personer men medräknat alla åskådare och andra människor längs gatorna beräknas det ha varit kring 15 000 personer i området.⁵¹

Under demonstrationen uppstod ett visst tumult mellan soldater vid avspärningar och individer ur demonstrationståget, där sten eller liknande kastades mot soldaterna, vilket besvarades med det som kallas ”gummikulor”. Eftersom demonstrationståget inte lyckades att ta sig fram längs den planerade vägen valde de en annan väg, en som inte britterna hade räknat med.⁵² Detta ledde till att de brittiska soldaterna snabbt var tvungna att omgruppera och att de därför inte hade samma tid att genomföra förberedelser för att möta demonstranterna. För att hålla dessa stängden valde därför chefen på platsen att öppna eld med varningsskott för att på så sätt skrämman demonstranterna. Exakta händelseförloppet som ledde fram till det som sedan skedde är fortfarande oklart, men klart är att soldater i anslutning till chefen öppnade eld. I det här fallet rörde det sig dock om verkanseld, varpå en person dödades och flera skadades. Samtidigt rapporterade soldater i kvarteret bredvid att de var under beskjutning och öppnar även de verkanseld, vilket dödade flertalet personer. Insatsen fortsatte med att ytterligare ett antal personer sköts på andra sidan huset från den första händelsen, detta på order av en major.⁵³

Omedelbart efter detta beordrades ”eld upphör” och stora massaresteringar genomfördes. Militär och polis fann inga vapen bland demonstranterna. Dessutom visade det sig senare att samtliga dödade och skadade hade skjutits med armens standardammunition eller splitter därav. Följderna blev ett massivt missnöje med de brittiska styrkorna i hela Nordirland och antalet attacker riktade mot britter och den protestantiska delen av befolkningen ökade markant.⁵⁴

Politiska konsekvenser av denna händelse blev att det infördes ett direktstyre av provinsen Nordirland från London, samt att antalet soldater kraftigt ökade i området. Utöver detta avstannade alla förhandlingar som eftersträvade en fredlig lösning av konflikten i Nordirland under en period.⁵⁵

⁵¹ [http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter003/2011-05-18 klockan 20:13](http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter003/2011-05-18_klockan_20:13) (NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)

⁵² [http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter003/2011-05-18 klockan 20:30](http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter003/2011-05-18_klockan_20:30)(NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)

⁵³ [http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter003/2011-05-18 klockan 20:40](http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/chapter003/2011-05-18_klockan_20:40) (NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)

⁵⁴ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid82-85

⁵⁵ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid85-89

6.1.1 Analys

Sett ur ett perspektiv genom Kilcullens teori kan konstateras att insatsen i många avseenden genomfördes på ett annat sätt än det som David Kilcullen resonerar kring.

Insatsen under Bloody Sunday jämfört med artiklarna:

1. Know your turf

Mycket på grund av att britterna valde att sätta in trupp, som inte tidigare opererat på Nordirland, bedömer jag gjorde att truppen hade en relativt låg förståelse för situationen och de sociala mönster som fanns där. Detta ledde till att hela organisationen blev mer toppstyrd och därför mindre effektiv.⁵⁶ Det överrensstämmer inte med det budskap som David Kilcullen presenterar i sin artikel.

2. Diagnose the problem

Mycket på grund av att situationen redan innan tidigare beskrivna händelse var instabil i området, hade inte någon riktig analys av områdets problem gjorts utan planeringen skedde mer kring en karta i stället för genom samtal och samverkan med de individer som kände området och dess problem. Därför förstod de inte grunden till problemet i enlighet med det arbetssätt som David Kilcullen beskriver i sin andra artikel.

3. Organize for intelligence

Före denna insats var frekvensen av polis och lokal militär personal mycket låg i området Londonderry. Därför torde polis och militär ha haft svårt att få en bra bild av vad som pågick. Mycket av det som hände i Londonderry passerade därför obemärkt. Därför hade britterna en låg överrensstämmelse med denna artikel.

4. Organize for interagency operations

Före denna insats valde britterna att lyfta ur redan befintliga styrkor och ersätta dessa med andra, därför fick de inget samarbete mellan olika de ordningsskapande instanserna. Detta kan ha berott på att britterna på taktisk nivå inte hade någon erfarenhet eller beredskap för detta eller det kan ha berott på strategiska beslut. Jag kan dock konstatera att samarbetet på taktisk nivå var mycket lågt, helt motsatt David Kilcullens artikel.

5. Travel light and harden your Combat Service Support

Kopplat mot den här artikeln kan jag konstatera att soldaterna i mycket hade fel utrustning för att hantera denna typ av situation. Här hade kanske kravallutrustning varit mer lämpligt att använda i stället för att använda höghastighetsvapen. Detta på grund av att de höghastighetsvapen som soldaterna hade inte kunde gradera sin verkan och efter hand eskalera. Soldaterna hade bara valet att skjuta eller inte. Jag anser därför att soldaterna var anpassade för en högre hotbild, eller för tungt utrustade. De hade därför inget tungt under-

⁵⁶ Gerry Larsson, Kjell Kallenberg, Direkt Ledarskap (Försvvarshögskolan, Försvvarsmakten, Syllabus AB, Stockholm 2006) sid 50

stöd utan var själva för tunga, därför överrensstämmer detta dåligt med David Kilcullens teori.

6. Find a political/cultural adviser

Genom att briterna satte in ett förband som inte tidigare opererat i området, samt att detta förband sattes in med kort varsel borde denna artikel ha vägt tungt. Detta på grund av att det blir ännu viktigare att snabbt få en förståelse för situationen på plats. När briterna inte samtidigt tillät enheter som redan opererat i området vägleda i insatsen fann man inte sin rådgivare. Det är ett arbetssätt som är i direkt motsatsförhållande med det arbetssätt som David Kilcullen presenterar i sin teori.

7. Train the squad leaders - then trust them

Som beskrivits innan får enskild soldat order av en major att öppna eld. Det anser jag tyder på ett dåligt förtroende hos högre chefer för sina underställda. Om det var rätt att öppna eld borde ordern ha kommit från den gruppchef som var närmast situationen. Besluten låg för högt upp och det förtroende som enligt Kilcullen är viktigt visades inte. Därför hade briterna en dålig överrensstämmelse med denna artikel.

8. Rank is nothing: talent is everything

Jag kan i det här fallet inte bedöma huruvida någon särskild individ lyftes fram på grund av sin talang i upprorsbekämpning. Jag finner det dock otroligt eftersom förbandet endast var på plats en kortare period och därför inte hann arbeta in rutiner.

9. Have a game plan

Uppenbarligen hade en form av plan utvecklats, däremot verkade den inte ha planerat för andra eventualiteter än de förväntade. Det är uppenbart att det inte var väntat att demonstranterna skulle välja den marschväg de nu gjorde. Dessutom verkade planen mer handla om att kunna bekämpa eventuella beväpnade upprorsmän i strider än att hantera en uppreatad folkmassa. Det fanns dock en plan även om den kanske inte var fulländad. Det innebär en viss överrensstämmelse med artikeln, dock begränsad.

10. Be there

Briterna hade under en längre tid haft en mycket låg närvaro i området. Inför den beskrivna insatsen fick de dock en hög närvaro, dock utan kontinuitet. Det arbetssättet visar på en låg överrensstämmelse med David Kilcullens teori och framför allt artikel tio.

11. Avoid knee-jerk responses to first impressions

Som det verkar när jag läser den officiella rapporten från Bloody Sunday, berodde mycket av det inträffade på att soldaterna reagerade på sina första impulser. Det är lätt att så här i efterhand och med all information döma ut deras agerande. De hade förmodligen en helt annan uppfattning, mycket beroende på till exempel rädsla. Dock verkar inte heller ledningen ha haft förmågan att ta ett steg tillbaka och reflektera över vad som var det övergripande målet. Därför visar briterna återigen på en låg överrensstämmelse med teorin.

12. Prepare for handover from day one

Insatsen verkade inte ha någon plan att vara långvarig utan var endast en kortare insats för att stoppa ett demonstrationståg. Lokal polis som opererade innan hade ingen närvaro, och därför inget att lämna över. Insatsens arbetssätt skiljer sig därför från Kilcullens teori.

13. Build trusted network

På grund av att de ordningsskapande enheterna helt saknade någon form av nätverk där de diskuterade och pratade om de problem som fanns i området anser jag att de helt misslyckades med att skapa ett nätverk. Detta i sin tur ledde endast till att IRA och andra paramilitära organisationer fick ett ännu större inflytande. Därför har britternas agerande en låg överrensstämmelse med Kilcullens teori.

14. Start easy

Jag kan konstatera att det inte gjordes några insatser för att försöka och samarbeta med det katolska samhället, i stället uteslöts de och isolerades. Detta ledde till att britterna hade svårt att finna individer eller katolska agitatorer som stödde insatsen. Britterna hade därför en låg överrensstämmelse med teorins tankar.

15. Seek early victories

Under tiden före insatsen gjordes det mycket lite för att visa på de fördelar som den brittiska ordningsskapande styrkan hade. Detta ledde till att misstron mot denna växte sig allt större. Därför skapades inga lätta segrar utan britterna försökte i stället att hela tiden jaga och slå ut upprorsorganisationernas kärna, helt emot teorins grundtanke.

16. Practice deterrent patrolling

Patrulleringen i området var mycket begränsad och när detta skedde var den till största delen avsedd att söka direktkontakt med upprorsmän. Det ledde till att patruller hade mycket svårt att överraska motståndaren. Denne hade ofta tid att antingen gömma sig eller förbereda ett överfall. Då patrulleringen var så begränsad kunde inte britterna agera på det vis som teorin beskriver.

17. Be prepared for setbacks

Britterna valde att efter motgångar i detta område dra sig ur. Det tyder på att de inte var beredda att acceptera motgångar utan såg det mer som att antingen går det bra eller också går det inte alls. Det leder till att agerandet visar på en låg överrensstämmelse med Kilcullens teori.

18. Remember the global audience

Jag har valt att inte analysera denna artikel eftersom det handlar om en mental beredskap hos varje individ som jag inte utan intervjuunderlag kan undersöka.

19. Engage the women, beware the children

Inte heller denna artikel har jag lyckats att undersöka eftersom jag i min litteratur inte funnit några riktade insatser mot kvinnor.

20. Take stock regularly

I området kring Londonderry hade polis och militär en dålig uppfattning om vilka individer som rörde sig i området. Det blev därför något av en tillflyktsort där medlemmar ur bland annat IRA kunde röra sig ganska fritt. Det är inte det arbetssätt som David Kilcullen beskriver, varpå överrensställmelsen mellan britternas arbetssätt och Kilcullens teori är låg.

21. Exploit a "single narrative"

På den politiska nivån gjordes försök att förklara och sprida ett budskap kring varför britterna var där. Massmedia från båda sidor var den största formen av informationsspridning, varpå enkla budskap från de upprorsbekämpande enheterna torde ha haft svårt att få fotfäste. Dock fanns en överrensställmelse mellan det som David Kilcullen beskriver och britternas agerande, om en något begränsad.

22. Local forces should mirror the enemy, not ourselves

På grund av att britterna lyfte ut stora delar av de styrkor som tidigare arbetat i området och ersatte dessa med tungt beväpnade i för området nya styrkor kan bara konstateras att de arbetade på ett sätt som skiljer sig från den lokala polisen och de lättare enheter som fanns i området innan. Dessutom skiljer sig detta arbetssätt från det som David Kilcullen presenterar i sin teori.

23. Practice armed civil affairs

Inga försök gjordes för att skapa en bättre levnadssituation. På flera ställen i litteraturen beskrivs hur hus som raserats från tidigare insatser fick stå kvar trasiga i området och att britterna i stället för att underlätta för befolkningen skapade fler barrikader och kontroller kring området. Detta arbetssätt är direkt kontraproduktivt enligt David Kilcullens teori.

24. Small is beautiful

Mycket få större program genomfördes för att förbättra situationen. Inte heller prövades olika metoder för att finna en lösning för att förbättra situationen. Därför anser jag att de brittiska programmen, för att förbättra situationen saknade en lokal förankring, programmen saknades helt. Jag kan därför inte bedöma det arbetssätten mot Kilcullens teori.

25. Fight the enemy's strategy, not his forces

Eftersom situationen redan från början var av den typ som beskrivs i denna artikel kan jag inte bedöma framgång eller misslyckande kopplat mot denna artikel.

26. Build your own solution – only attack the enemy when he gets in the way

De insatser som genomfördes av britterna innan ”Bloody Sunday” var direkt riktade mot motståndarens styrkor och inte mot deras strategi eller arbetssätt. Delvis kan detta bero på att insatsen hade mycket av en polisiär karaktär där motståndsmän skulle lagföras, men lika mycket kan det bero på en oförståelse för de sociala strukturerna som fanns i området. Därför finns det ingen överrensstämmelse med Kilcullens teori.

27. Keep your extraction plan secret

Eftersom britterna inte hade en ihållande stationär styrka i just detta område kan jag endast dra slutsatsen att det mycket väl var så att deras insats avslutande var okänt. Däremot torde det ha varit känt bland samtliga motståndsmän att britterna skulle dra sig tillbaka till andra områden efter insatsen. Arbetssättet leder till att det finns en viss överrensstämmelse med Kilcullens teori, dock på ett mer oavsiktligt plan än som en medveten taktik.

28. Whatever else you do, keep the initiative

Britterna misslyckades bibehålla initiativet. Är de inte på plats är det svårt att bibehålla initiativet. Därför är överrensstämmelsen mot Kilcullens teori låg.

6.1.2 Agerandets överrensstämmelse med teorin

Enligt Kilcullen

Artikel: 9, 21, 27

Motsatt Kilcullen

Artikel: 1, 2, 3, 4, 5
6, 7, 10, 11, 12, 13, 14
15, 16, 17, 20, 22, 23
26, 28

Ej bedömda

Artikel: 8, 18, 19, 24, 25

Det kan konstateras att britterna haft en helt annan metodik än Kilcullens teori. Även inom de områden där Kilcullens artiklar är uppfyllda är metodiken inte uppfylld till fullo. Vilket resulterade i en mindre lyckad insats.

När denna situation var avklarad försämrades läget betydligt på Nordirland och året 1972 blev det blodigaste i Nordirlands historia, kanske mest på grund av de hämndattacker som blev ett resultat av ”Bloody Sunday”.

6.2 Resultatet blev färre dödsfall

Jag har även valt att se på en situation som inträffade 1974, strax efter det att Nordirland bytte politisk chef. Efter flera års hårda strider byter britterna tillvägagångssätt både på den politiska, strategiska och den taktiska nivån. Detta innebar att britterna tydligare gick ut med en intension att Nordirlands problem skulle lösas av nordirländarna själva. Det ledde till att den lokala politiska makten fick en starkare ställning bland protestanter men även bland katolikerna. Dessutom hade IRA åren innan genomfört ett flertal mindre populära aktioner där katoliker hade blivit

skadade eller dödade. Bland annat hade en IRA grupp under en flykt undan den lokala polisen, i det här fallet även dessa katoliker, mejat ned en kvinna och tre barn utanför en skola. Detta gjorde att de nu fick en mindre stark ställning i samhället än vad de haft på länge. Den politiska makten tog tillfället i akt och började prata om IRA som en rent kriminell organisation och som terrorister snarare än som en, vilket skett tidigare, skyddsstyrka för katolska intressena. Utöver detta hade ett missnöje börjat byggas upp i Storbritannien mot insatsen som pågick i Nordirland. Denna politiska förändring ledde till strategiska beslut som till viss del var avsedda att lugna opinionen i Storbritannien.⁵⁷

På den strategiska nivån fattade britterna beslutet att huvudansvaret för upprorsbekämpningen på Nordirland skulle ligga hos nordirländarna själva vilket ledde till att ansvaret gradvis fördes över till den lokala polisen och till de lokala säkerhetsstyrkorna. Detta var en ny typ av strategi. Det möjliggjorde i sin tur att britterna kunde börja dra tillbaka en ansevärd mängd brittiska trupper från området. Konsekvensen blev att den lokala katolska befolkningen inte längre såg Storbritannien som en ockupationsstyrka på samma sätt och IRA fick ännu mindre inflytande eftersom befolkningen inte längre kände samma hot mot sina katolska intressen. Dessutom fördes huvudansvaret för säkerheten på Nordirland gradvis över till polisen från militären, vilket i praktiken ledde till att den militära makten hamnade under polisen.⁵⁸

På en taktisk nivå rekryterades väldigt många lokala poliser, dock huvudsakligen protestanter, till att börja patrullera gatorna. Polisen fick i samband med dessa beslut betydligt mindre områden där de hade en god lokalkännedom och i många fall var bekanta med dem som bodde i området. Britterna och de lokala poliserna frångick tanken att med större räder försöka slå ut upprorsmännen och i stället försöka att långsamt omvända befolkningen. Dessutom övergick de till att i en betydligt större omfattning gripa, förhöra och genom den nationella domstolen döma medlemmar ur IRA. Denna taktiska förändring visade sig vara effektiv och från året 1972, när 110 reguljära soldater och 40 lokalrekryterade dödades, sjönk siffrorna till att 14 reguljära soldater och 40 lokalrekryterade dödades. Detta var första gången på mycket länge som det dödades fler lokala poliser än brittiska soldater. Denna förändring ledde dessutom till en mycket bättre opinion i Storbritannien vad gäller insatsen på Nordirland.⁵⁹

6.2.1 Analys

Sett ur ett perspektiv genom Kilcullens teori kan generellt konstateras att detta ligger i linje med vad David Kilcullen beskriver.

⁵⁷ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid122-131

⁵⁸ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid123-127

⁵⁹ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid125-133

Förändringen som skedde på Nordirland jämfört med artiklarna:

1. Know your turf

Genom att rekrytera lokalt uppnås en ökning av den lokala förståelsen både vad gäller kulturella fenomen, men också ända ner på familjenivån. Detta är enligt artikeln och Kilcullen mycket bra.

2. Diagnose the problem

Av flera anledningar kan det sägas att det även här sker en viss förbättring för att finna roten till problematiken. Genom att IRA politiskt och strategiskt är på tillbakamarsch och att de som ansvarar för upprorsbekämpningen är lokala bör det vara lättare att förstå problemen i just det området.

3. Organize for intelligence

Genom att ansvaret överförts från tungt beväpnad militär personal, som genomför riktade insatser i vissa områden, till lokalt mindre hotfull personal ökar åtminstone den lokala underrättelseförmågan. Det är enligt Kilcullens artikel.

4. Organize for interagency operations

Det finns från denna period flera lyckade exempel på hur olika organisationer, allt ifrån specialförband till poliser, lyckats arbeta tillsammans på ett mycket fördelaktigt sätt. Detta får mig att dra slutsatsen att britterna hade lyckats organisera sig på ett enligt teorin och denna artikel riktigt sätt.

5. Travel light and harden your Combat Service Support

Britterna hade trots förändringen kvar en viss del brittisk trupp i Nordirland. Den hade dock mycket svårt, beroende på den urbana miljön, att ge ett riktigt understöd samt att underhållet mer byggde på lokal infrastruktur snarare än en militär underhållskedja. Britterna hade inget tungt understöd varför denna artikel inte riktigt uppfylldes.

6. Find a political/cultural adviser

Fördelen med Nordirland jämfört med många andra insatser mot uppror är att det inte finns några språkliga hinder. Dessutom var de kulturella mönstren inte okända vilket leder till att jag inte anser denna artikel som särdeles viktig.

7. Train the squad leaders - then trust them

Genom att förändra till att helt enkelt ha mer och fler lokala styrkor kunde britterna definitivt säga att ansvaret hamnade längre ned. Därför anser jag att britterna i det här fallet agerat i enlighet med teorin.

8. Rank is nothing: talent is everything

Jag har i det här fallet mycket svårt att bedöma förmågan hos enskilda soldater eller chefer. Det enda jag kan konstatera är att det naturligtvis fanns vissa individer som var direkt olämpliga, eftersom de misshandlade individer på öppen gata eller under tiden när de

greps.⁶⁰ Jag kan inte bedöma agerandet kopplat mot teorin på grund av avsaknad av information.

9. Have a game plan

Jag kan konstatera att trots vissa mindre bakslag lyckades britterna och de lokala polisiära krafterna hålla sig till en strategi under några års tid. De kom så långt att fredsfördrag till och med diskuterades. Britterna satte upp en plan och höll fast vid den, helt i samstämmighet med Kilcullens teori.

10. Be there

I och med att britterna hade den lokala polisen var de ofta på plats, kanske inte med tillräcklig mängd personal eller med tillräcklig utrustning. Dock är det min uppfattning att bara genom det faktum att polis eller paramilitär var så frekvent förkommande lyckades de förhindra en mängd attacker. På grund av detta anser jag att det råder samstämmighet med artikeln.

11. Avoid knee-jerk responses to first impressions

Den höga frekvensen av personal ledde också till att den personal som befann sig i området mycket lättare kunde skapa sig en "normalbild" av situationen, och på så vis lättare se när något avvek från det normala. Det på ett mycket tydligare sätt än tidigare när insatserna var tidsbegränsade i en större omfattning. I och med att britterna hade en så god uppfattning om normalbilden, kunde de på ett lättare vis agera i samstämmighet med artikeln.

12. Prepare for handover from day one

Jag har svårt att bedöma denna artikel, det enda jag kan konstatera är att insatsen, på det stora hela, inte verkade tappa så mycket i kraft trots att vissa individer blev bekämpade och var tvungna att ersättas.

13. Build trusted network

Naturligtvis byggdes det nätverk i de olika områdena, dock verkade det som om inte ens den nya strategin lyckades få ett djupt grundat förtroende hos lokalbefolkningen, något som skulle visa sig längre fram i historien. Därför kan jag inte säga att beteendet visar överrensstämmelse med artikeln.

14. Start easy

Även här verkar det som om den nya strategin hade effekt eftersom det utöver den nya taktiken även lades resurser på att till exempel minska antalet strömavbrott och liknande för att på så vis bilda opinion, detta i stället för att anfälla IRA. De enda som tydligt hade den uppgiften var brittiska specialförband. Här visas exempel på en hög överrensstämmelse med artikeln.

⁶⁰ David McKittrick, David McVea, Making sense of the Troubles (Blackstaff press Biddles Ltd. Belfast, 2000) sid131

15. Seek early victories

Under den här tiden skedde även vissa andra insatser som förbättrade relationen eller åtminstone inte retade den katolska befolkningen. Bland annat lades vissa av de marschvägar om som från början hade varit den utlösande faktorn för hela Nordirlandkonflikten. Därför anser jag definitivt att britterna inledningsvis försökte att vinna tidiga mentala segrar enligt artikeln.

16. Practice deterrent patrolling

Här anser jag att taktiken ändrades på ett sådant sätt att britterna inte längre hade samma möjlighet att till exempel överfylla ett område med patruller. Dock kan konstateras att kombinationen av polisiära patruller och specialförbandens mer våldsamma aktioner nådde effekt. Däremot agerar inte britterna på det vis som artikeln beskriver.

17. Be prepared for setbacks

Det kan konstateras att trots vissa motgångar, i form av mindre sammanstötningar eller terroristaktioner, fortsatte den nya taktiken att implementeras. Därför är jag av uppfattningen att den militära och polisiära ledningen hade en viss beredskap för misslyckanden, enligt artikeln.

18. Remember the global audience

Jag har valt att inte analysera denna artikel eftersom det handlar om en mental beredskap hos varje individ som jag inte utan intervjuer kan undersöka.

19. Engage the women, beware the children

Inte heller denna artikel har jag lyckats att undersöka eftersom jag i min litteratur inte funnit några riktade insatser mot kvinnor.

20. Take stock regularly

På grund av att Nordirland under 70-talet i mycket var en västerländsk stat med den västerländska byråkratin och bokföringen av människor, var det svårt för eftersökta personer att gömma sig i Belfast. Dessa var ofta tvungna att ta sin tillflykt antingen till landsbygden eller till andra sidan om den brittisk-irländska gränsen. Därför kan det sägas att britterna uppfyllde denna artikel, dock kanske inte som en direkt orsak av det ändrade arbets sättet utan snarare som en följd av byråkratin.

21. Exploit a "single narrative"

På den politiska nivån gjordes försök att förklara och sprida budskap kring varför britterna var där. Däremot var situationen relativt klar redan innan och massmedia stod den största formen av informationsspridning, vilket innebar att enkla budskap från de upprorsbekämpande enheterna torde ha haft svårt att få fotfäste. Därför stämmer detta agerande inte överrens med artikeln.

22. Local forces should mirror the enemy, not ourselves

Precis som tidigare hade de lokala styrkorna ett annat arbetssätt än de tidigare brittiska styrkorna. De brittiska styrkornas arbetssätt liknade mer upprorsmännens arbetssätt. Därför anser jag att det i det här fallet kan sägas att denna artikel uppnås.

23. Practice armed civil affairs

Vissa insatser genomfördes för att förbättra levnadssituationen för den katolska befolkningen. Dessa var dock begränsade och ledde inte till någon avsevärd skillnad. Detta bland annat på grund av att många bolag var protestantiskt styrda och inte ville ta åt sig arbeten i de katolska delarna. Därför anser jag att denna artikel inte till så stor del överrensstämmer.

24. Small is beautiful

Tack vare att olika delar av den nordirländska provinsen tilläts agera på olika sätt anpassades till stor utsträckning arbetsmetoden till de olika områdena. Därför anser jag att denna artikel uppfylldes.

25. Fight the enemy's strategy, not his forces

I Nordirland var det mycket svårt att medvetet bekämpa motståndarens strategi eftersom den för det första var mycket oklar och för det andra var under konstant förändring. Dessutom bestod motståndsrörelsen av ett flertal olika mindre grupper som hade olika politisk och strategisk agenda, men samma slutmål. Vad briterna däremot försökte bekämpa var det stöd som dessa grupper hade i samhället. Detta lyckades de med till viss del.⁶¹ Därför anser jag att det finns en överrensstämmelse med artikeln.

26. Build your own solution – only attack the enemy when he gets in the way

Nackdelen med att rekrytera lokalt var att det fanns ett visst misstroende mellan polis och lokalbefolkning och det finns exempel på hur polis misskött sig. På grund av detta blev det ofta oskyldiga människor som straffades för ett brott någon annan gjort. Däremot kan på det högre planet se en tydlig plan som till stor del efterlevdes, enligt artikeln.

27. Keep your extraction plan secret

Det kan konstateras att denna insats, genom dessa förändringar, gav en tydlig signal att briterna inte tänkte lämna insatsen på grund av att det inte rörde sig om några i området tillfälliga soldater. Därför kan det sägas att tidpunkten när soldaterna och polisen skulle åka hem hölls hemlig, mest på grund av att den inte fanns. Det gör att jag inte kan bedöma överrensstämmelse mot artikeln.

28. Whatever else you do, keep the initiative

Det här är den artikel där jag anser att briterna misslyckades, de lyckades inte vara tillräckligt progressiva och därmed behålla initiativet. Det ledde till att IRA i ett senare skede

⁶¹ J.Bowyer Bell, The IRA 1968-2000 Analysis of a Secret Army (Frank Class Publishers, 2000, London) sid 225

och på grund av interna händelser, återigen lyckades vinna förtroende och popularitet hos lokalbefolkningen. Detta innebär en dålig överrensstämmelse med artikeln.

6.2.2 Agerandets överrensstämmelse med teorin

Enligt Kilcullen

Artikel: 1, 2, 3, 4, 7, 9
10, 11, 14, 15, 17, 20
22, 24, 25, 26

Motsatt Kilcullen

Artikel: 5, 13, 16, 21
23, 28

Ej bedömda

Artikel: 6, 8, 12, 18, 19, 27

Den händelse som beskrivits ovan stämmer till stor del överrens med David Kilcullens teorier kring upprorsbekämpande. Även om tillvägagångssättet varit något anpassat till den geografiska platsen, kan man återfinna metodiken i Kilcullens teori.

Det historiska resultatet, av denna händelse, var att situationen i Nordirland under en kort period förbättrades. Tyvärr försämrades den senare återigen, mycket på grund av enskilda attacker och det historiska arvet av konflikter mellan katoliker och protestanter..

7 Håller teorin?

Enligt Kilcullen leder de tjugoåtta artiklarna till ett lyckat resultat i en upprorsbekämpande insats. Teorin är till stora delar författad för en annan typ av konflikt och en viss svaghet i denna finns kring konflikter i en urban västerländsk miljö. Detta är dock inget egentligt problem för huruvida teorin är tillämplig. Detta leder dock till att jag till viss del måste tolka teorin eftersom det inte passar ordagrant. Jag kan konstatera att, efter att ha belyst de två situationerna, en där resultatet var önskvärt och en där resultatet blev en försämring i form av mer våld både mot civilbefolkningen, men även de polisiära och militära enheterna, verkar det gå bättre om fler punkter i enhetens agerande stämmer överrens med Kilcullens teori. Det skapas då en genuin förändring, som grundar sig i roten till problematiken, snarare än att enskilda individer hindras. Den genomgripande förändringen är enligt mig det enda tänkbara arbetssättet för att lyckas skapa en förändring och inte bara dämpa symptomen. Om den upprorsbekämpande enhetens agerande har fler överrensstämmelser med David Kilcullens teori skapas lättare denna genomgripande förändring. Jag är därför av uppfattningen att teorin inte bara är tillämplig utan också högst relevant även för att se på och hantera en inomeuropeisk inomstatlig upprorsbekämpning.

Jag anser dessutom att teorins huvudinriktning, att det viktigaste är att påverka befolkningen snarare än att jaga och söka stridskontakt med enskilda motståndsmän, har varit mycket tydlig i de två exempel jag beskrivit ovan.

7.1 Slutsats kring teorin

Den frågor som jag i mitt arbete har arbeta kring är:

I vilken omfattning är David Kilcullens teorier kring upprorsbekämpning tillämpliga på en inom-europeisk, inomstatlig konflikt likt Nordirland?

Teorin är i högsta grad tillämpbar och enligt min uppfattning påvisas att den har en styrka. Tack vare att det påvisats att när agerandet i större omfattning överrensstämmer med teorin blir utfallet mer fördelaktigt. Detta gäller även i ett, för vilken teorin inte utvecklades, annat geografiskt område. Eftersom det har visat sig möjligt att överföra teorin, och pröva denna, på en ny situation där den inte applicerats tidigare. Det har dessutom visat sig att teorins förslag på handlande har lett till ett mer önskvärt slutläge när fler av teorins artiklar visar överrensstämmelse med den upprorsbekämpande enhetens agerande. När insatser varit framgångsrika har det varit en högre frekvens av de önskvärda beteenden som beskrivs i Kilcullens teori. Där insatser varit mindre framgångsrika, eller rent av direkta misslyckanden, kan konstateras att frekvensen av de önskvärda beteendena har varit betydligt lägre och i många fall till och med direkta motsatser till dessa.

David Kilcullens teori är generell och beskriver mycket en relation mellan lokalbefolkningen, upprorsmän och de upprorsbekämpande enheterna. De generella slutsatser som han drar är enligt mig till stor del tillämpliga på alla inomstatliga konflikter både inom och utom Europa.

7.2 Förslag på fortsatt forskning

För att vidare forska inom ämnet föreslår jag att individen fortsätter med att pröva Kilcullens teori på ett annat geografiskt område, i syfte att stärka teorin ytterligare. Alternativ intressant forskning inom ämnet kan även pröva huruvida någon av artiklarna i David Kilcullens teori har en större signifikans eller om någon av artiklarna är försumbar.

8 Referenslista

8.1 Tryckta media

Bowyer Bell J., 2000; The IRA 1968-2000 Analysis of a Secret Army. London: Frank Class Publishers

Eliasson Peter, Gilljam Mikael, Oscarsson Henrik, Lena Wängnerud, 2010; Metodpraktikan 3.u. Vällingby: Norstedts Juridik

Kilcullen David, 2010; Counter insurgency, London: C. Hurst & Co Ltd.

Kilcullen David, Porter Matt, Burgos Carlos, 2009; U.S. Counterinsurgency Guide. Washington: U.S. Department of state

McKittrick David, McVea David, 2000; Making sense of the Troubles. Belfast: Blackstaff press, Biddles Limited

Larsson Gerry, Kallenberg Kjell, 2006; Direkt Ledarskap. Stockholm: Försvarshögskolan, Försvarsmakten, Syllabus AB

Ministry of Defence, October 2010; British Army Field Manual Vol.1 Part 10 Countering Insurgency. Warminster: S01 Tac Doc Pubs, Wardev, LWC

8.2 Internetkällor

<http://report.bloody-sunday-inquiry.org/volume01/> 2011-05-18 (NORTHERN IRELAND OFFICE 2010, Belfast)